

Årsmøde 2025

Velkommen til
Generalforsamling

LATO
Landsforeningen af 10. klasseskoler

Svantes Lykkelige Dag

Tekst & Melodi : Benny Andersen

Se, hvilken morgenstund!
Solen er rød og rund.
Nina er gået i bad,
jeg spiser ostemad.
Livet er ikke det værste man har
om lidt er kaffen klar

Blomsterne blomstrer op
Der går en edderkop.
Fuglene flyver i flok
når de er mange nok
Livet er ikke det værste man har
om lidt er kaffen klar.

Græsset er grønt og godt
Bierne har det godt.
Lungerne frådser i luft.
Ah, hvilken snerleduft!
Glæden er ikke det værste man har
om lidt er kaffen klar

Sang under brusebad.
Hun må vist være glad.
Himlen er temmelig blå.
Det ka' jeg godt forstå.
Lykken er ikke det værste man har
om lidt er kaffen klar

Nu kommer Nina ud,
nøgen med fugtig hud,
kysser mig kærlig og går
ind for at rede sit hår
Livet er ikke det værste man har
om lidt er kaffen klar

***”Ikke alt, hvad man møder, kan ændres, men
intet kan ændres, før man møder det”***

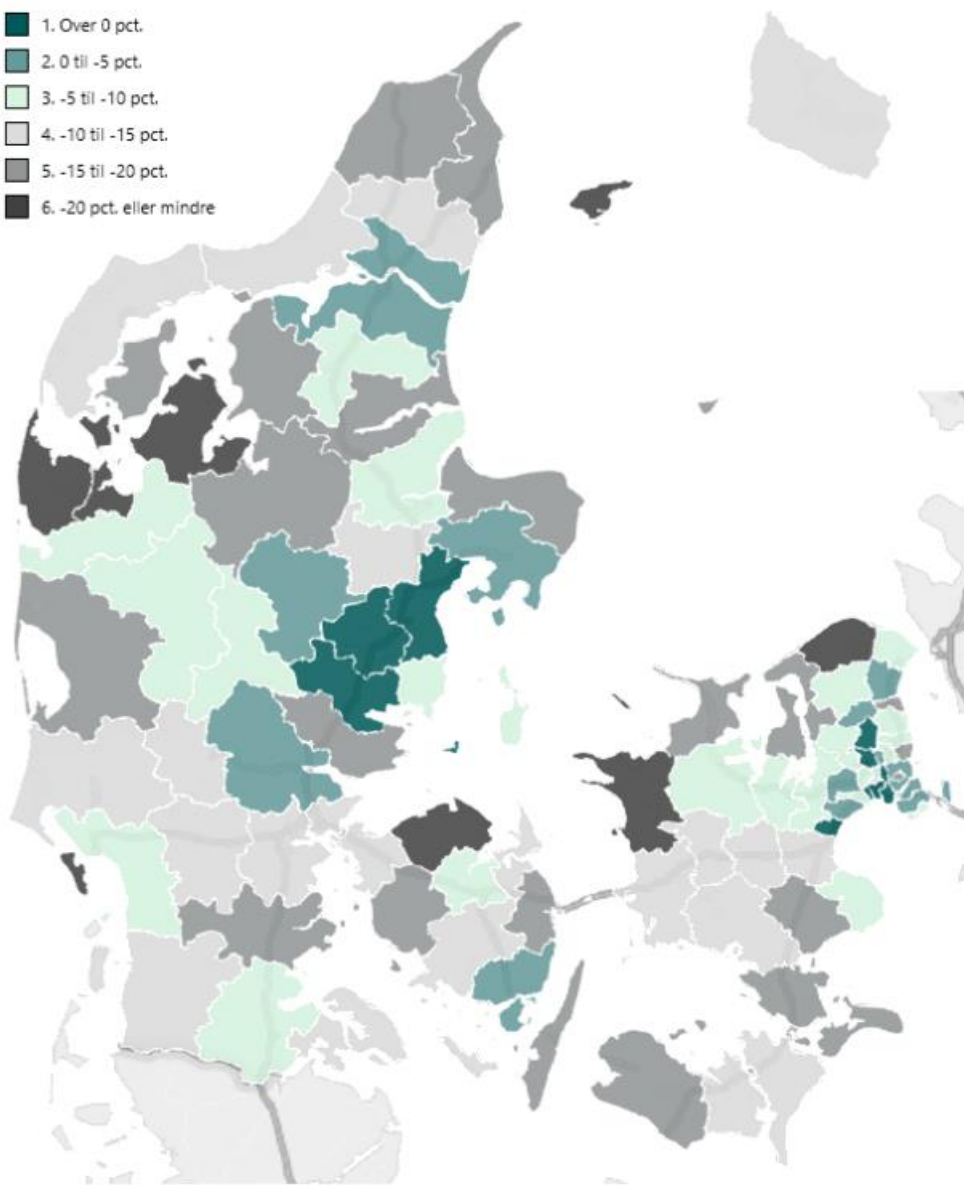
– James Baldwin

Fra krydspres til handlekraft

Figur 2: Den demografiske udvikling blandt 15-18-årige opdelt efter kommune, 2024-2035

- 1. Over 0 pct.
- 2. 0 til -5 pct.
- 3. -5 til -10 pct.
- 4. -10 til -15 pct.
- 5. -15 til -20 pct.
- 6. -20 pct. eller mindre

Hvorfor en uddannelsesreform?

Børnetallet falder generelt

Mobilitet mod øst byerne – stor bliver større

Demografiske udfordringer med placering, transport og bosætning – for langt til udd.

Lokale udfordringer bliver også nationale udfordringer

Bæredygtige enheder – elevgrundlag og stabilitet

Ulighed ml. 20 ugers GF1 / 3 år STX, HHX, HTX

Hvad er løsningerne? Campus – Fusionsskoler – Fællesskaber der forankrer.....

Fra Sorø mødet – UVM:

15% vil antallet af 15-18 årige være reduceret med i landkommunerne i 2035 sammenlignet med 2024.

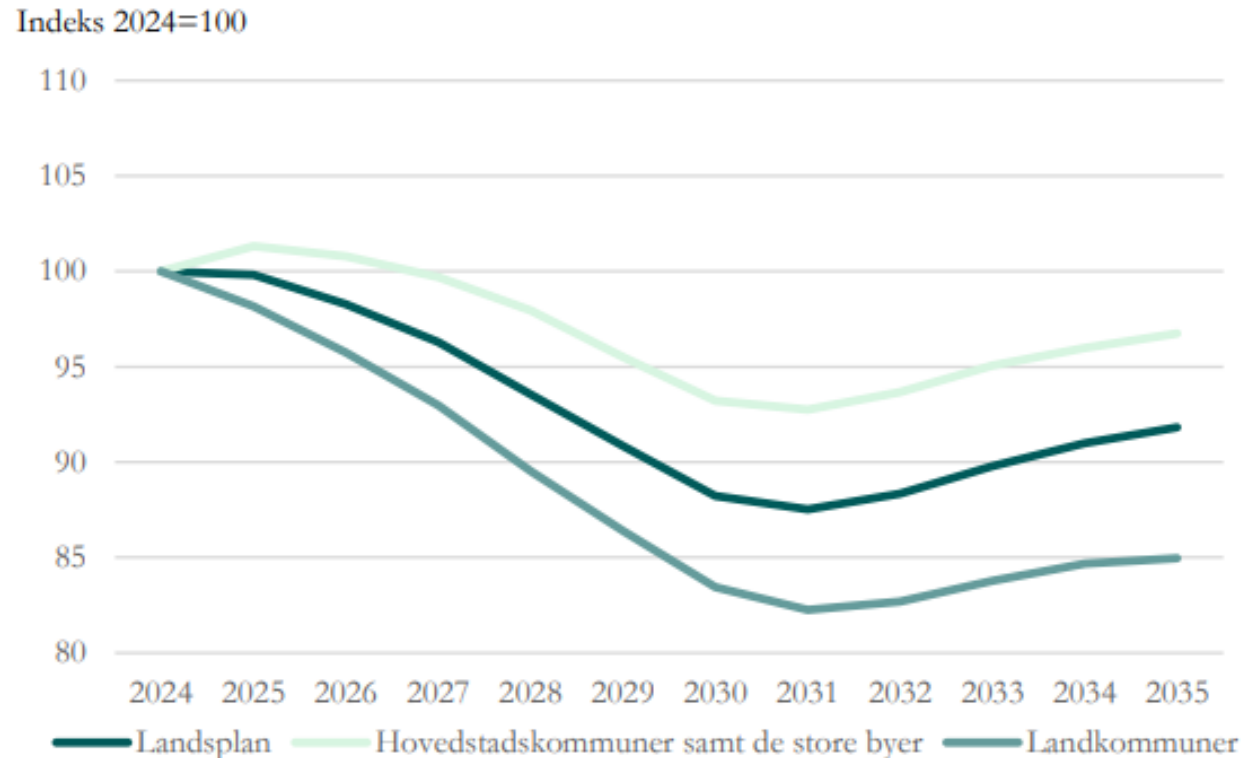
Kun i 10 ud af 98 kommuner vil antallet af 15-18 årige stige. For cirka halvdelen af kommunerne vil antallet falde med 10 procent eller mere i 2035.

Færre børn og unge vil betyde færre elever på ungdomsuddannelserne.

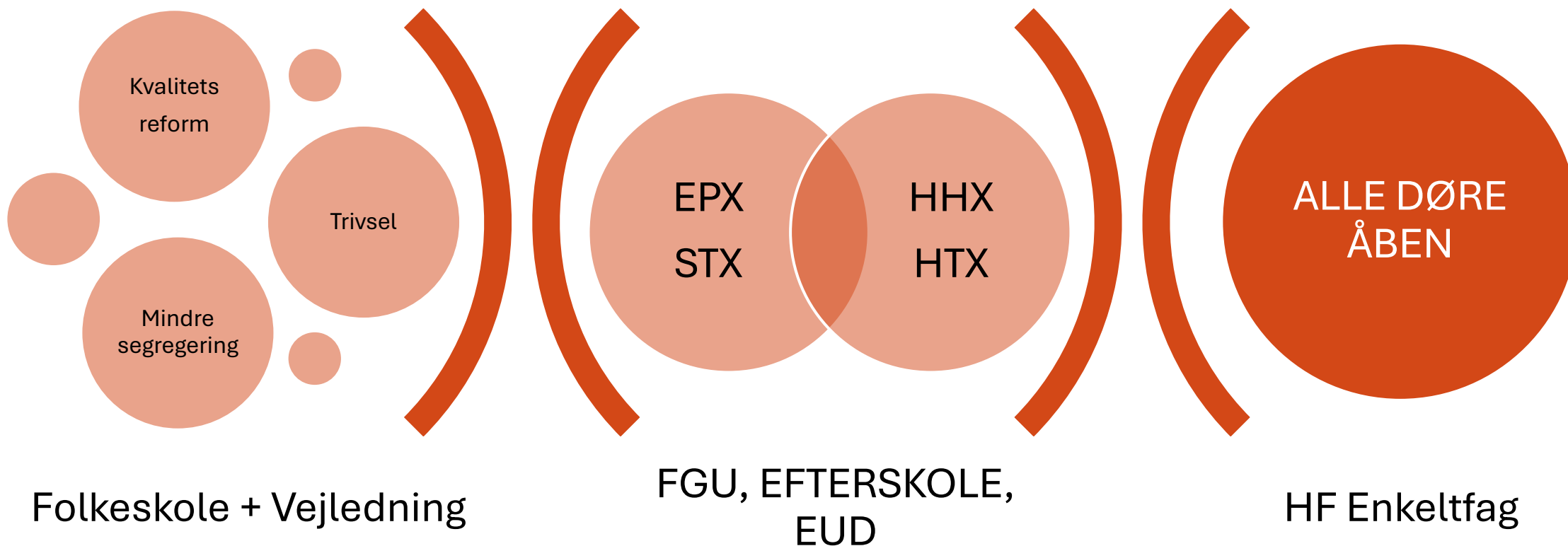
Det vil udfordre uddannelsesinstitutionernes økonomi og i sidste ende elevernes muligheder for at vælge ungdomsuddannelse.

www.uvm.dk, Nyheder, Jun. 2024

Figur 1: Den demografiske udvikling blandt 15-18-årige på landsplan og udvalgte kommunetyper, 2024-2035

Omlægning af uddannelserne

1. Alle unge efter grundskolen har mulighed for at starte på en gymnasieuddannelse i nærheden af deres bopæl
2. hvor er et stærkt ungdomsmiljø, og som
3. åbner alle dørene til videre uddannelse

UVM, Feb. 2025

10. Klasse vs. EPX – et umuligt valg

- Om at stille sig et andet sted, stå fast og søge indflydelse
- At holde kerne i strategien selvom ting ændrer sig – vær åben for forandringer, tilpas strategien
- At gøre det 'rigtige' vs. At gøre det åbenlyse
- Om at dø langtsomt – hvad nu hvis...EPX + Efterskoler + Demografi = tyndslidt 10. klasse

”Siger du til mig, at vi skal
opløses fordi vi skal være en del
af EPX?

Ja

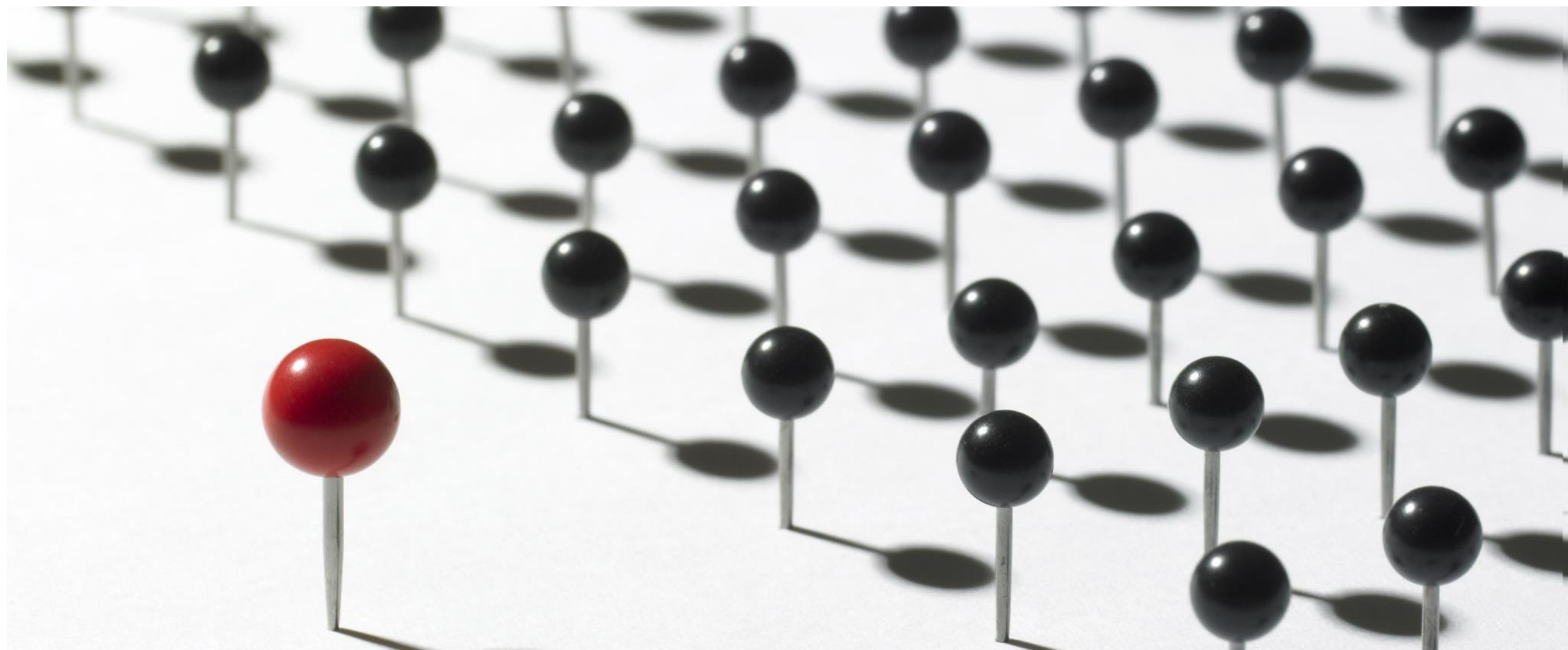
Point of no return

Sikre 10. klasse fortsætter

- Formøder minister
- Besøg på 10. klasser af minister
- Sorø – 2 x 10. kl modeller, hele B&U, diverse interessenter
- Oppositions kontakter
- Alliancepartnerne

Sikre 10. klasse er en del af EPX

- Initiativ, opbakning, nysgerrig, stille sig til rådighed
- Online møde minister for alle
- Værkstedsmøde
- Afledte effekter – pas på de unge
- Vi vil være en del af den EPX

”- Alt det gode fra 10. klassen, for eksempel mulighederne for at snuse til forskellige uddannelsesmuligheder og at blive afklaret og også lidt mere moden, det vil der også være i fremtiden. Men i stedet for ét år, vil de unge så fremadrettet få to eller tre år.”

Mattias Tesfaye

DR Nyheder, 9. Oktober 2024

Hvad vil vi ikke?

- Vi vil ikke miste de kommunalt lokale løsninger
- Vi vil ikke tale EPX ned

- Vi vil ikke sætte os i en position hvor vi mister indflydelsesrum, handlekraft og respekt
- Vi vil ikke gå på kompromis med vores faglige stolthed som skoler
- Vi vil ikke bruges som et redskab – sorter i partnere, undersøg bagvedliggende motivation

- Vi vil ikke være en del af en valgkamp
- Vi vil ikke være en del af forsøgsordninger der kan spille os af banen

Kritik og opmærksomhedspunkter fortsat

Strukturelle

- Øget pres på de unges valg af ungdomsuddannelse i folkeskolen
- Et FGU med øget pres på den sårbare gruppe
- At EPX bypasses af optagelsesprøve til STX/HHX/HTX på efterskole
- At 8. og 9. klasse i folkeskolen erstattes med efterskole
- KUI samarbejdet skal sikres
- Ungdomsskolerne presses unødigt
- Erhvervsskolekonsortier overtager – presser lokal tilknytning og ejerskab
- Unges trivsel på hhv. store og små enheder

Værdibaserede

- "At slave for staten" – den unge som en produktionsressource
- At regeringen fører symbolpolitik – ødelægger velfungerende ting
- De unge er taberne
- At uddannelsessnobberiet skubbes nedad til de unge
- Flere unge vil mistrives, og færre vil få en ungdomsuddannelse
- Pres på små kommuner og lokalsamfund
- Er stort altid godt?

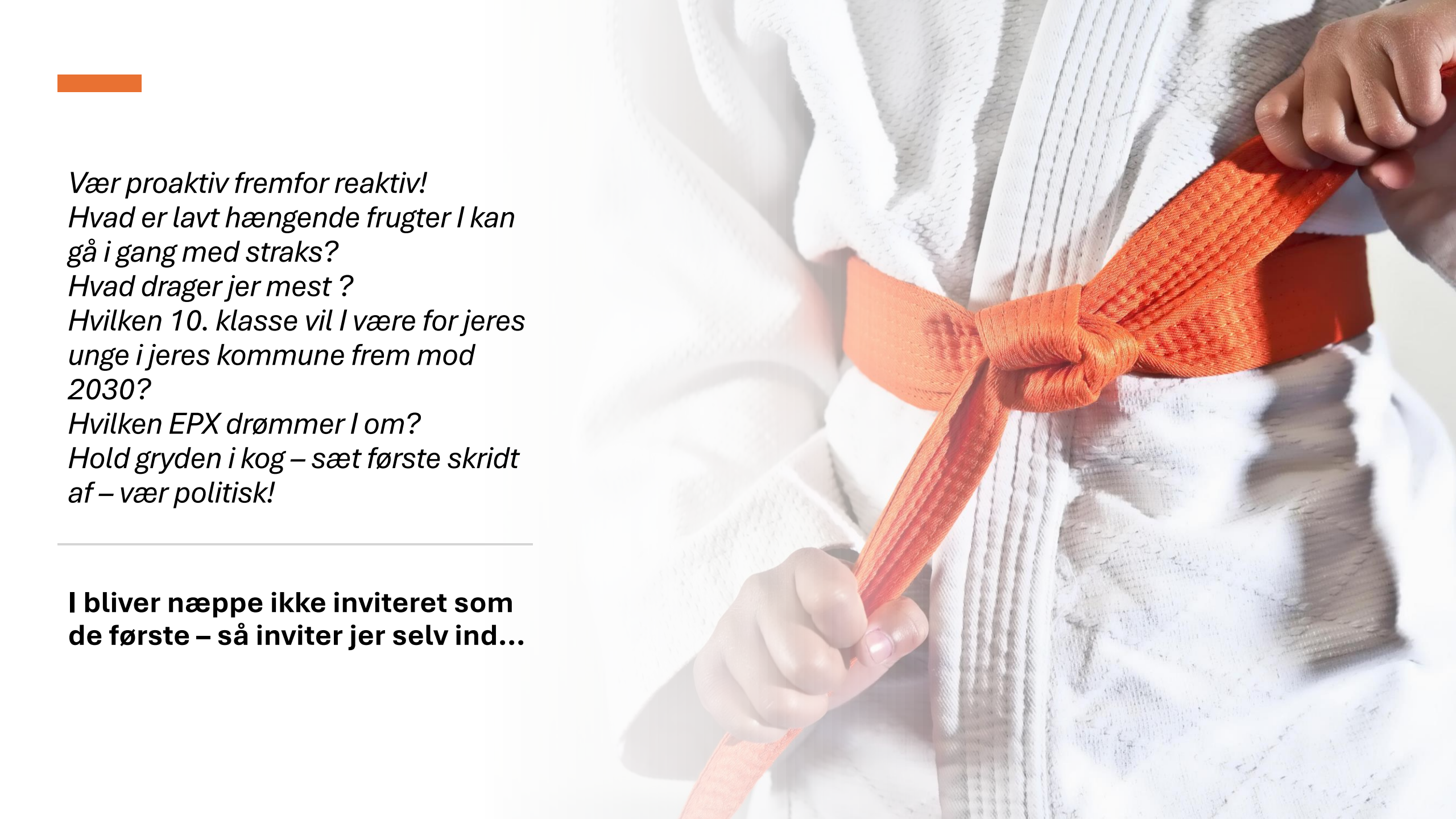
Det der er vigtigt for os herfra

- At ord bliver virkelighed
- Indflydelse nationalt og lokalt
- Deltagelse i arbejdsgruppe / følgegruppe / advisory board
- Formel anerkendelse af vores særlige kompetencer – det pædagogiske, relationelle og faglige
- Være praktiske, konkrete og nysgerrige
- Finde ostens huller, sørge for at de unges interesser varetages
- Modvirke kompetencetab
- Hvem sætter dagsordenen – styringsparametre, analyse og strategi

Aktive handlinger

- Søg indflydelse i samarbejdet mellem kommune og uddannelsesinstitutioner
- Vær tydelig på forventningen om inddragelse i for-processer
- Tag initiativ til driftsaftale eller samarbejder
- Vær proaktiv på de erfaringer I har der er anvendelige i EPX
- Forbered personale gruppen – mulighedsrum, efteruddannelse, inddragelse mm.

Nobody put's baby in the corner!

*Vær proaktiv fremfor reaktiv!
Hvad er lavt hængende frugter I kan
gå i gang med straks?
Hvad drager jer mest ?
Hvilken 10. klasse vil I være for jeres
unge i jeres kommune frem mod
2030?
Hvilken EPX drømmer I om?
Hold gryden i kog – sæt første skridt
af – vær politisk!*

**I bliver næppe ikke inviteret som
de første – så inviter jer selv ind...**

Foreningens fremadrettede arbejde

Indflydelse og dialog med ministeren

Regionsmøder – medlemmer/forperson

Processtyring omkring epk / fgk

En plads i ekspertgruppen!

Bestyrelsen siger tak for 2024

